

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta

Jméno autorky: Bc. Karolína Máčelová

Název práce: Informovanost žáků základních škol o rizikovém sexuálním chování

Oponent práce: Ing. Stanislav Michek, Ph.D.

Vedoucí práce: Mgr. Iva Junová, Ph.D.

Diplomová práce (DP) se zabývá tématem informovanosti žáků základních škol o rizikovém sexuálním chování. Svým zaměřením se jedná o empirickou – deskriptivní práci založenou na dotazníkovém šetření vlastní konstrukce.

Cíl DP je vymezen v úvodu na str. 9, kterým je „s oporou o odbornou literaturu zjistit, jaká je informovanost dětí navštěvujících druhý stupeň základní školy o základních otázkách sexuality s důrazem na rizikové formy sexuálního chování“.

Autorka se v prvních čtyřech kapitolách věnuje následujícím tématům: sexualitou, charakteristikou staršího školního věku, rizikovým sexuálním chováním u dětí a mládeže a sexuální výchovou. Byť se jedná o relevantní témata, tak 60 stránek textu považuji za zbytečně rozsáhlé a odvádějící pozornost čtenáře od hlavního tématu DP. Autorka měla vybrat pouze podstatné poznatky a prezentovat je na menším prostoru. Oceňuji však úsilí autorky při práci s odbornými zdroji.

V páté kapitole poté vymezuje cíle **empirického šetření**, charakterizuje metodu sběru dat, vhodně uvádí výzkumné otázky a hypotézy, uvádí zjištění a vyhodnocuje hypotézy. Po rozsáhlé teoretické části bych uvítal shrnutí teoretických poznatků a poznatků z empirických šetření k tématu. 20 položkový dotazník se skládá z:

- 2 sociodemografických položek (pohlaví a třída respondenta);
- 14 položek testuje znalosti respondentů v 13 uzavřených otázkách: v 4 otázkách terminologii vztahující se k sexuální orientaci, v 1 ot. o antikoncepci, v 1 ot. o možnosti otěhotnění, v 3 ot. o pohlavních chorobách, v 4 ot. legislativním otázkám v oblasti sexuality; poslední otevřená otázka se dotazuje na antikoncepci;
- 1 položka se věnuje posouzení rizikovosti sexuálního chování;
- 3 položky se věnují zdrojům informací respondentů o sexualitě a sexuálních rizicích.

Překvapilo mne, že i když autorka na str. 67-70 rozebírá sexuální výchovu ve škole, uvádí, co by dle RVP ZV měli probírat učitelé s žáky 6-9. roč. ZŠ, kteří jsou respondenti dotazníku, že pro konstrukci 14 znalostních položek dotazníku zredukovala na výše uvedená témata a v DP neobjasňuje přímou vazbu položek dotazníku na jednotlivá průřezová témata RVP ZV. Byť v ČR nejsou k dispozici standardy výsledků učení v oblasti sexuální výchovy na ZŠ, tak

presto mohla precizněji zvolit položky pro ověření znalostí respondentů, aplikovat zásady pro tvorbu znalostních testů a tento proces lépe popsat v DP. Toto je možná způsobené tím, že autorka nedostatečně v DP vydefinovala a přesně neoperacionalizovala, co rozumí pod „informovaností o základních otázkách sexuality s důrazem na rizikové formy sexuálního chování“. Dalším důvodem může být to, že autorka nevyužívá k dotazníkovému šetření poznatky z metodologické literatury, minimálně je v DP neuvádí.

U provedeného dotazníkového šetření oceňuji provedení předvýzkumu dotazníku, tj. v tomto případě ověření srozumitelnosti položek. Autorka mohla ještě konkrétněji popsat, jak probíhala zpětná vazba od respondentů (viz str. 74). Zjištění jsou následně prezentována běžným způsobem po jednotlivých položkách dotazníku. Následně oceňuji uvedení zpracování a ověření hypotéz. Analýza dat a závěry DP jsou proto pro čtenáře srozumitelnější. Autorka použila u první hypotézy test dobré shody (pearsonův chí-kvadrát test) byt' výběrový soubor, z něhož pocházejí její data (N=100), nemá k zobecňované populaci (žáci ZŠ ve Žďáře nad Sázavou a okolí) reprezentativní charakter.

V shrnutí (str. 88-89) potom diskutuje výsledky a odpovědi na výzkumné otázky. V **závěru** autorka shrnuje jednotlivé kapitoly, porovnává výsledky empirického šetření s jinými výzkumy, uvádí limity výzkumného šetření a prezentuje své názory na řešenou problematiku v DP. V závěru mohla autorka uvést doporučení pro další výzkumy.

Rozsah práce je ke stanovenému cíli DP zbytečně veliký (102 stran bez příloh). Autorka přiložila k DP čtyři přílohy, které doplňují informace uvedené v DP.

Autorka pracovala s tuzemskými a zahraničními odbornými **zdroji** (63 tištěných a 39 elektronických zdrojů). Na poměry DP jich využila výrazně více než je u DP obvyklé. Jazyková, formální (např. grafy, tabulky, obrázky, struktura) a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. V práci se vyskytuje několik překlepů, které nebrání porozumění textu.

Na závěr uvádím, že autorka splnila **cíl práce** a doporučuji ji k obhajobě.

Konkrétní dotaz u obhajoby:

U obhajoby prosím:

1. Uveďte, jak jste konstruovala položky dotazníku – z čeho jste konkrétně vycházela pro použití konkrétních položek dotazníku.
2. Uveďte argumenty z metodologické literatury pro použití testu chí-kvadrátu o nezávislosti v případě, že výběrový soubor, z něhož pocházejí Vaše data (N=100), nemá k zobecňované populaci (žáci ZŠ ve Žďáře nad Sázavou a okolí) reprezentativní charakter.
3. Uveďte Vaše doporučení pro další zkoumání tématu informovanosti o základních otázkách sexuality s důrazem na rizikové formy sexuálního chování u žáků 2. st. ZŠ.

Navrhované hodnocení: A – B – C – D – E – F

Datum: 12. 4. 2017

.....

Podpis oponenta práce